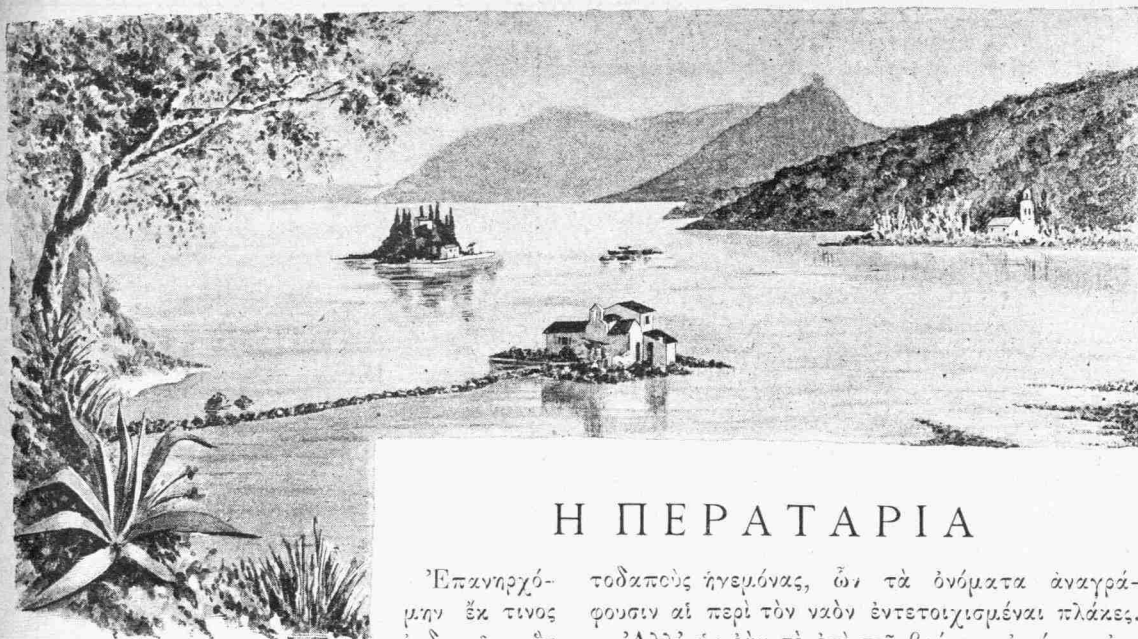

Η ΠΕΡΑΤΑΡΙΑ

Ἐπ' ἀνηρό-
μην ἔκ τινος
ἐκδρομῆς, ἣν
εἶχον ἐπιχειρήσει εἰς τὴν ἱστορικὴν Λευκίμνην, τὴν
κειμένην πρὸς τὸ ἀνατολικώτερον ἄκρον τῆς Κερκύ-
ρας, καὶ ἐνθα μετὰ τὴν παρὰ τὸ Ἀκτιον ναυμαχίαν
Κερκυραῖοι οἱ ἔστησαν, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Θουκυδί-
δης, λαμπρὸν κατὰ τῶν Κορινθίων τρόπαιον.

Πεζοβάτης φιλοπλόος, εἶχον προτιμήσει ἀντὶ
τῆς μεγάλης ἐθνικῆς ὁδοῦ, ἥτις ὡς κυρία ἀστυρία
τοῦ πολυκλάδου ὁδικοῦ συμπλέγματος τῆς νήσου
φέρει κατ' εὐθείαν ἀπὸ Λευκίμνης εἰς τὴν πόλιν,
διερχομένη ἐπὶ πολλὰ στάδια διὰ μέσου χέρσων
ἀγρῶν, σκιερῶν ἐλαιῶνων καὶ φαίδρως πρασινο-
φύλλων ἀμπέλων, εἶχον προτιμήσει ἡ ἀκολουθήσει
τὴν παραλίαν τῆς νήσου, τὴν ἀποτελοῦσαν οἰοῦναι
τὸν αἰθέρα, τὴν κοπὴν τοῦ δρεπάνου, τὸ σχῆμα
τοῦ ὁποῖου ἔχει ἡ Κέρκυρα κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο.
Περιεκομμένη, ποικιλόμορφος, ἄλλοι μὲν τεμνο-
μένη ἀπὸ δυσβάτους πέτρας καὶ αἰχμηροὺς βρά-
χους εἰς τὴν θάλασσαν προβαίνοντας, ἄλλοτε δὲ
ἐκτείνουσα γλαφυρῶς τὴν λευκάζουσαν γραμμὴν
τοῦ ἀμμόδους αἰγιαλοῦ τῆς μετὰ τὴν ζωηρᾶς
χλόης καὶ τῆς κυανῆς ἐπιφανείας, ἡ παραλία αὕτη
καταλήγει παρὰ τὸ στόμιον λιμνοθαλάσσης γνω-
στῆς ἀπὸ τὸ ὄνομα *Λίμνη τοῦ Χαλικοποῦλου*,
κύκλῳ τῆς ὁποίας ἀναπτύσσεται εἰς βορβορώδη
ἀκτὴν.

Τὸ στόμιον τοῦτο τῆς λίμνης ἔχει ἄνοιγμα
πλέον τοῦ ἡμίσεως γεωγραφικοῦ μιλίου, ἐμπρο-
σθεν δὲ αὐτοῦ, καὶ εἰς ἴσην ἐκατέρωθεν ἀπὸ τῆς
ξηρᾶς ἀπόστασιν, ὁφιοῦται, ὡς σκοπιὰ, βραχυῶδες
μὲν ἀλλὰ τεχνητῶς κατάρτυον νησίδιον, τὸ Πον-
τικονήσι, ἡ νήσος τῆς Αὐτοκρατορίας Ἐλισάβετ,
ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ ἀπὸ πεντηκονταετίας περίπου
μονάζων καλόγηρος ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ φιλοξε-
νησῇ ἐντὸς τῆς μικρᾶς ἀλλὰ κομψῆς ἐκκλησιο-
πούλας τοῦ πολυκριθμοτάτου ἐπισκόπου καὶ
δὴ αὐτοκράτορος καὶ βασιλεῖς καὶ ἄλλους παν-

τοδαποὺς ἡγεμόνας, ὧν τὰ ὀνόματα ἀναγρά-
φουσιν αἱ περὶ τὸν ναὸν ἐντετοιχισμέναι πλάκες.

Ἄλλ' ὥς ἂν τὸ ἐπὶ τοῦ βράχου ἐκεῖνου ἐκ-
κλησίδιον μὴ ἤρκει μόνον τοῦ ἐκεῖ εἰς δόξαν τοῦ
Θεοῦ καὶ εἰς ἀγιασμόν τῶν πέριξ ὑδάτων—διότι
πιστοὶ ὀλίγιστοι κατοικοῦσιν εἰς τὰ περίχωρα ἐ-
κεῖνα—ἐπὶ τῆς δεξιᾶς καὶ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς
ὄχθης τοῦ στομίου, χεῖρες εὐσεβεῖς ἤγειραν δύο
ἀκόμη ναοὺς. Τούτων ὁ μὲν, ὁ τοῦ Ἀγίου Νικο-
λάου, ὁρθοῦται ἐπὶ τῆς στερεᾶς κατὰ τὴν παρα-
λίαν τοῦ Περάματος, ὁ δὲ ἀπέναντι αὐτοῦ, ὁ τῆς
Βλαχέρνας, ἵσταται ἐπὶ σκοπέλου οὐχὶ μεγα-
λητέρου παλάμης, ὅστις συνδέεται μὲ τὴν ἀντι-
κρου παραλίαν τοῦ Κανονίου διὰ μύλον μακροῦ
ἐξ ἀτάκτως ἐρριμμένων πετρῶν, τὰς ὁποίας ἐξογ-
κουμένη ἡ θάλασσα συγκαλύπτει ἐνίοτε ὅλοσχε-
ρῶς, καθιστῶσα οὕτω ἀδύνατον τὴν μετὰ τῆς
ξηρᾶς συγκοινωνίαν τῆς χθαμαλῆς μικροσκοπικῆς
χερσονήσου, ἐπὶ τῆς ὁποίας δύο ἢ τρεῖς μοναχὶ
δικαιτῶνται πενιχρότατα ἐντὸς μινυθικῶν κελλίων.

Ἄλλ' ἂν οἱ πιστοὶ σπανίζουσιν εἰς τὰ μέρη
ἐκεῖνα, οἱ διαβάται ὅμως εἶναι πολυάριθμοι. Ὅ-
λοι σχεδὸν οἱ πεζοπόροι, ὅσοι διευθύνονται πρὸς
τὴν πόλιν ἐκ τῶν μέχρι Λευκίμνης κατεσπαρμέ-
νων χωρίων, προτιμῶσι, χάριν συντομίας, νὰ κα-
τέλθωσιν εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Περάματος—ὅπου
καὶ ἐγὼ εἶχον ἤδη φθάσει—ἐκεῖθεν δὲ, πληρόνον-
τες πεντάλεπτον διόδον εἰς τὸν καῖκερν τῆς
περαταρίας, ἀποδιβάζονται παρὰ τούτου εἰς τὴν
ἀντίπεραν ἀκτὴν, ὁποῦθεν μεταβαίνουνσι ταχέως
εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς μαγευτικῆς ὁδοῦ τοῦ Κα-
νονίου.

Φθάσας λοιπὸν καὶ ἐγὼ εἰς τὴν παραλίαν, ἐρώ-
ναζα προσκαλὼν τὸν πορθμέα, ὅστις τὴν στιγμὴν
ἐκεῖνην εὗρισκετο εἰς τὴν ἀντίθετον ὄχθη, μετὰ
τινα δὲ λεπτὰ ἢ μικρὰ λέμβοι, ὠθουμένη ὑπὸ
τῶν δύο κωπῶν, ἤρχετο πρὸς ἐμὲ ὀλισθαίνουσα
αὐθόρως ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Ἐφ' ὅσον αὕτη ἐπλησίαζε, διέκρινα καθαρότε

ρον τὸν ναύτην της. Τὴν κεφαλὴν του περιέβαλλε ἐρυθρὸν πάνινον μαγνήλιον, τὸ δὲ ἡλιοκαὲς καὶ συμπαθητικὸν πρόσωπόν του ἐκάλυπτε καστανὸν γένειον, προσδίδον τι τὸ ἀρρενωπὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον.

Ὅτε ἡ λέμβος ἤγγισε τὴν παρλίαν, ἐπὶ ἤδη εἰς ἐντὸς καὶ ἀπαντήσας εἰς τὴν ἀφελὴ καλησπέραν, τὴν ὁποίαν ὁ θαλασσιὸς μοι ἀπηύθυνεν, ἐκάθησα παρὰ τὴν πρύμνην καὶ ἤναψα ἐν σιγάρῳ.

Ἡ βαρκοῦλα ἤρχισε ν' ἀπομακρύνεται τῆς ξηρᾶς. Ὁ ἥλιος, κλίνων πρὸς τὴν δύσιν του, ἐχρύσωνε τὰς ὑψηλὰς κυπαρίσσους τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ μου ὄρθουμένου Ποντικονησίου, τοῦ ὁποίου οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν ἀσπρίζοντες τοῖχοι ἀντανέκλων τὴν λευκότητά των ἐντὸς τῶν ἡρεμούντων ὑδάτων. Ἀριστερὰ ὀλόκληρος ἡ κυκλοειδὴς ἐπιφάνεια τῆς λίμνης ἠπλοῦτο γαληνιαία καὶ ἀκίνητος, κατοπτρίζουσα εἰς τὰ βᾶθη της, ὡς ἐν καλειδοσκοπίῳ, τὰ πολυποικίλα μυρία χρώματα τῶν πέριξ καταφύτων λόφων, οἵτινες, διαδεχόμενοι ὁ εἰς τὸν ἄλλον, στεφανοῦσιν αὐτὴν μετὰ τὴν ἀφθόνην πρασινίζουσαν βλάστησίν των, ἣν πάλιν ἐξοχικοὶ οἰκίσκοι στιγματίζουν διὰ λευκῶν κηλίδων. Ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου στρατιαὶ λάρων ἐρχομένων ἐκ τοῦ βάθους τοῦ κόλπου, διέτρεχον τὸν οὐρανὸν μετὰ τὸ βραδυκίνητον πέταμά των καὶ κατήρχοντο ὕστερον ἐκεῖ που πέραν πρὸς τὴν θάλασσαν ἵνα, ὡς ἐπιπλέουσιν λευκαὶ σφαῖραι, βαυκαληθῶσι καὶ πάλιν ἡρέμα ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ἐπιφανείας, ἐνῷ εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης τρεῖς ἢ τέσσαρες ἀλιεῖς, τῶν ὁποίων αἱ σκιαὶ, ὡς ἐκ τοῦ δύνοντος ἡλίου, ἐμηκύνοντο ἐντὸς τοῦ ὕδατος, κρατοῦντες κάλαμον ἀνὰ χεῖρας καὶ φέροντες ἀνηρτημένον ἀπὸ τοῦ βραχίονος καλᾶθιον, ἔμενον ὅλοι προσεκτικοὶ εἰς τὸ ψάρευσμά των, βυθιζόμενοι εἰς τὸ ὕδωρ μέχρι τῶν γυμνῶν γονάτων, καὶ ἀκίνητοι ὡς κορμοὶ δένδρων ἐν τῇ συγκεντρωμένῃ προσοχῇ των, πέριξ τῆς ὁποίας ἐπεκράτει παντοῦ ἀτελείωτος σιγὴ.

Ἡ εἰκὼν αὕτη, ἐνθυμίζουσα τὰς βωπογραφίας τοῦ Κορῶ καὶ τοῦ Μιλλέ, τοσαύτην περιέχεε γαλήνην κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην καθ' ἣν, ἀποκριπτομένου τοῦ ἡλίου, τὰ πάντα ἐβυθίζοντο εἰς μελαγχολικὴν τινα καὶ μυστηριώδη ἀνάπαυσιν, ὥστε ἠσθάνθην τὸν ἐαυτὸν μου κυριεύμενον βαθμηδὸν ἀπὸ τὴν ἀόριστον ἐπίδρασιν τοῦ περιβάλλοντός με σιωπηλοῦ ἐκεῖνου μυστικισμοῦ τῆς φύσεως. Καὶ τότε, ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ διατελὼν, διὰ παραδόξου δὲ ἀλληλουχίας σκέψεων, συνήθους εἰς πάσαν ἐκρυβμὸν τῆς ψυχῆς διάθεσιν, ἐφαντάσθην ὅτι ὁ κοπιλάτης αὐτός, ὅστις διήρχετο τὴν ζωὴν του ὅλην ἐντὸς τοιοῦτου πλαισίου, ἀφείκτως ἐπρεπε νὰ ἔχη καὶ αὐτὸς μυστηριώδη τινὰ σελίδα ἐν τῷ βίῳ του, ἥτις νὰ τὸν καθιστᾷ συμφοῦν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἀρμονικὸν μετὰ τὴν γωνίαν ἐκείνην, ὅπου διαρκῶς ἔζη.

Τὴν ἱστορίαν αὐτὴν μοι ἐπῆλθεν ἐπιθυμία νὰ τὴν μάθω. Ὅθεν, χωρὶς ν' ἀργοπορήσω, — διότι εἵχομεν σχεδὸν φθάσῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου — προσέφερα εἰς τὸν πορθμέα ἐν σιγάρῳ καὶ ἤρχισα συγχρόνως νὰ τῷ ἀπευθύνω πυκνὰς σκοπίμους ἐρωτήσεις, περισφίγγων τὸν ἀπλοϊκὸν ἀλλ' ἐξυπνὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον ἐντὸς τοῦ συσπειρουμένου κύκλου τῆς ἀναγκαιτικῆς μου ἐξετάσεως.

Ἄλλ' ἀπεγοητεύθην.

Ὁ κατὰ φαντασίαν ἥρωες μου ἦτο ἀπλοῦστατα καλὸς τις οἰκογενειάρχης, ὀνομαζόμενος Σπύρος, ὑπηρετήσας κατὰ τὴν πρώτην ἐπιστρατείαν καὶ κερδίζων τώρα ἀπὸ ὀκτώ ἐτῶν, ἀφ' οὗτου εἶχε γίνῃ ἐκεῖ πορθμεύς, τὰς δύο περίπου δραχμὰς του καθ' ἡμέραν, χωρὶς ἐλαχίστην ἄλλην ἀξίωσιν.

Ἡ πτώσις ἦτο ἀληθῶς οἰκτρά, γινομένη ἀπὸ τοῦ ὕψους, εἰς ἃ ἡ διεγερθεῖσα φαντασία μου εἶχεν ἄνευ λόγου ἀνέλθῃ! Καὶ ὅμως δὲν ἐμελλον ν' ἀπομακρυνθῶ ἐκεῖθεν μετὰ ὅλας τὰς προσδοκίας μου διαψευδομένης. Ὅταν δὲ ἀπεβιδάσθην εἰς τὴν ἀντίπεραν παρλίαν, πλησίον τῆς μικρᾶς χερσονήσου, ἐφ' ἧς ἐγείρεται ἡ μικροσκοπικὴ τῶν καλογραιῶν μονή, εἶχον ἤδη μάθει ἀπὸ τὴν κατὰ κέρη τῆς περσικῆς, τὴν συγκινητικὴν ἱστορίαν τοῦ προκατόχου του, ἀποθανόντος γέροντος εἰς τὸ ἔργον, ἀφοῦ ἐπὶ τεσσαράκοντα ὅλα ἔτη διώδυσσε τοὺς διαβάτας ἐπὶ τῆς παλαιᾶς ὡς αὐτὸν λέμβου του, τῆς ὁποίας τὰ τελευταῖα σεσηπύτα λείψανα ἔκειντο τώρα σα-ἀκόβρωτα ἐπὶ τῆς ἐρήμου παραλίας.

Ὁ μπάριμπα Κώστας, ὅστις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του μετὰ τόσον κόπον διηύθυνε τὴν περσικὴν του, ἦτο, περὶ τὸ 1840, ἂν καὶ δυσειδής, εὖρωστος ὅμως καὶ σφριγῶν νέος, κατώκει δὲ εἰς παρακειμένον τι ἐκεῖ χωρίον, ὅπου μετείρχετο τὴν ἀλιεῖαν. Τριακονταετῆς, εἶχεν ἀγαπήσῃ μετὰ σφοδρὸν πάθος τὴν Μαρίαν, τὴν εὐμορφωτέραν ἴσως λυγερὴν τοῦ χωρίου, ἥτις ὅμως οὐδὲ κἂν ἐσυλλογίζετο τὸν πτωχότατον καὶ ἄσχημον αὐτὸν ψαράν. Ἦτο τόσον εὐμορφη αὕτη!

Κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον τὸ ἀγγλικὸν στρατιωτικὸν μηχανικὸν διεξῆγε τοπογραφικὰς μελέτας, ὅπως χαράξῃ τὴν ἀπὸ Κερκύρας εἰς Λευκίμνην ὁδὸν οὐχὶ μεσογειῶς — ὡς ὕστερον ἐγένετο — ἀλλὰ περὶ θαλάσσιαν, κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς, ζευγνυομένου τοῦ στομίου τῆς λιμνοθαλάσσης Χαλκιοπούλου διὰ μεγάλης γερύρας, τῆς ὁποίας εἶχον καὶ ριφθῇ οἱ θεμέλιοι λίθοι, ἐπιφανόμενοι ἔτι καὶ σήμερον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Ἡ ὁδὸς ἐμελλε νὰ διέλθῃ καὶ παρὰ τὸ χωρίον, ὅπου ὁ Κώστας καὶ ἡ Μαρία κατώκουν, ἐν αὐτῷ δὲ εἶχον κατασκευάσῃ διὰ τὸ ἐπὶ κείνῳ τῆς θέσεως οἱ Ἀγγλοὶ ἀξιωματικοί, οἱ διευθύνοντες τὰς ἐργασίας τῆς χαράξεως.

Αἱ ἐργασίαι αὗται ἔβαινον βραδέως· τόσον βραδέως, ὥστε ἡ Μαρία, θαμβωθείσα ὀλίγον κατ' ὁ-

λίγον ἀπὸ τὴν ἐρυθρὰν στολὴν καὶ τὸν στίλβοντα ζωστήρα, ἅμα δὲ καὶ ἀπὸ τὰς γλυκείας λέξεις καὶ τὸν κομψῶς ἐστριμμένον μύστακα νεαροῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, εἶχε βαθμηδὸν ἐνδῶση, ὡς ἀπρονοήτως πετυγνύουσα ψυχὴ, εἰς τὴν ἑλξιν, τὴν ὁποῖαν ἐξήσκει ἐπ' αὐτῆς ἡ ὁλως ἐφήμερος ἐρωτικὴ φλόξ τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ εἶχε κάυση μετ' ὀλίγον ἐν αὐτῇ ἀνεπανορθώτως τὰς ἀγνάς τῆς πτέρυγας.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ ἀξιωματικὸς ἀπῆλθεν, ἡ δὲ νεᾶνις ἔμεινε μόνη, ἀπροστάτευτος, μὲ τὴν λύπην τῆς, μὲ τὴν μεταμέλειάν τῆς, μὲ τὴν φοβερὰν περιφρόνησιν τῶν συγχωρίων τῆς, ἥτις τὴν πικρολογούθει πανταχοῦ ἀμεύλικτος. Ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς αὐτῆς κατακραυγῆς, ἥτις περιέβαλλε σκληρῶς τὴν νέαν, μόνος εὐσπλαγχνος εἶχε μείνῃ ὁ πτωχός, ὁ ἄσχημος ψαράς. Καὶ αὐτοῦ ἡ καρδιά εἶχεν αἰσθανθῇ, περισσότερον μάλιστα παντὸς ἄλλου, θλίψιν ἀπελπιστικὴν διὰ τὴν διαγωγὴν τῆς Μαρίας. Καὶ αὐτὸς θὰ ἤθελε νὰ τὴν ἀποκηρύξῃ, νὰ τὴν ἀποστραφῇ. Ἀλλὰ τὴν ἡγάπα τόσο! Ποῦ νὰ εὕρῃ θέσιν εἰς τὴν ἀφελῇ καρδίαν τοῦ ἄλλο αἰσθημα, ἀφοῦ ὁ περιφρονῶντες ἔρως τοῦ τὴν ὑπερεπλήρου, τὴν ἐπλημμύριζεν ὅλην;

Ἡ Μαρία διῆγεν ἐντούτοις βίον ἀβίωτον. Καταστάσα τὸ ἀντικείμενον τῆς βαναύσου εἰρωνείας καὶ τῶν σαρκασμῶν τῶν ὁμοφύλων τῆς, αἵτινες ἴσως ἐξεδικούντο οὕτω τὴν καλλονὴν τῆς, εἶχε φθάσῃ ὥστε νὰ ὑποπτεύεται ἐμπαιγμοὺς καὶ εἰς τὰς ἀθωωτέρας φράσεις. Καὶ ἡμέραν τινὰ, ἀπελπισμένη, μὴ ὑποφέρουσα πλέον τὸ μαρτύριον αὐτό, ἔλαβε μεγάλην, ὀριστικὴν ἀπόφασιν. Εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας καὶ ἐκεῖ, ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου, ὠρκίσθη μὲ πικρὰ δάκρυα ὅτι θὰ ἔφυγε διὰ πάντοτε τὸν κόσμον καὶ θὰ ἐγίνετο μοναχὴ.

Εἰς μάτην ὁ Κώστας, ὁ ὁποῖος ἤδη τὴν ἐπλησίαζε συχνότερον, προσεπάθησε νὰ τὴν ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν. Εἰς μάτην γενόμενος ταπεινὸς καὶ σχεδὸν δουλικὸς, τὴν παρεκάλει νὰ μὴ λησμονήσῃ ὅτι αὐτὸς τὴν ἡγάπα καὶ τώρα ὅσον καὶ πρὶν. Εἰς μάτην τῆς ἐπρότεινε νὰ τὴν νυμφευθῇ καὶ νὰ ὑπάγουν ὕστερον καὶ οἱ δύο νὰ ζήσουν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς νήσου, τὸ ὁποῖον, δι' αὐτὸν ἐσήμαινε τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κόσμου. Ἡ Μαρία ἔμεινε ἀκλόνητος εἰς τὴν γνώμην τῆς. Μίαν δὲ πρωτὰν ἐγένετο ἄφαντος, χωρὶς οὐδεὶς νὰ εἰδεύρῃ ποῦ εἶχεν ὑπάγῃ.

Μόνον μετὰ ἓνα μῆνα ἔμαθον κατὰ τύχην εἰς τὸ χωρίον, παρ' ἐνὸς ὅστις συνέπεσε νὰ τὴν ἰδῇ, ὅτι ἡ νέα εἶχε περιβληθῇ τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ ὅτι εἶχε καταφύγῃ εἰς τὸ Μοναστηράκι τῶν καλογραιῶν ἐπὶ τῆς μικρᾶς παρὰ τὸ Κανόνι χερσονήσου, ἀπέναντι τοῦ Περάματος.

Ἡ εἰδήσις ἦτο ἀκριβής. Ὅταν δὲ ἔμαθεν αὐτὴν ὁ ἀτυχὴς ἁλιεύς, ἐσκήρτισεν ἡ καρδιά

τοῦ καὶ ἤστραψαν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ἡλιοκαοῦς προσώπου τοῦ. Καὶ τὴν ἐπαύριον, διὰ τοῦ πετρώδους μόλου τοῦ συνέχοντος τὸ νησιδίον μετὰ τῆς ζήρας, διηυθύνετο πρὸς τὴν μικρὰν μονὴν ὅπου, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, παρέμεινε ἐπὶ πολλὴν ὥραν συνδιαλεγόμενος μετ' ἐκείνης, ἥτις ἀμετατρέπτως πλέον εἶχεν ἀφιερῶθῃ εἰς τὴν Παναγίαν. Τί εἶπον κατὰ τὴν συνδιάλεξιν αὐτὴν ἡ ἀδυσώπητος μοναχὴ καὶ ὁ ἐρωτευμένος ἀπλοῖ-κὸς ψαράς, οὐδεὶς ποτε τὸ ἔμαθε. Μόνον ἀνέφερε βραδύτερον ἡ καλογραῖα, ὅτι εἶχεν ὑποχρεώσῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν νὰ ὀρκισθῇ, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐπανεῖλθῃ πλέον ἐπὶ τῆς νήσου ἵνα τὴν ἰδῇ.

Ἀλλὰ, μετὰ τινὰς ἡμέρας, πρὸς τὴν παραλίαν, ἥτις ἐκτείνεται ὑπὸ τὸ Κανόνι, καὶ ἀκριβῶς παρὰ τὸν μόνον τὸν φέροντα εἰς τὴν μικρὰν χερσόνησον, μελανὴ ἐλαφρὰ λέμβος ἐκυμαίνεται ἐν τῇ θαλάσῃ, ἐντὸς δ' αὐτῆς ὁ Κώστας καθήμενος ἐκράτει τὰς κώπας, ἀτενίζων μὲ ὕψους ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν μονήν.

Ὁ ἔρως τοῦ, ἀναχαιτιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ χαρακτήρος, τὸν ὁποῖον εἶχε περιβληθῇ ἡ νεαρὰ γυνή, ἀλλὰ πάντοτε θερμὸς καὶ ἄσβεστος, τῷ εἶχεν ὑπαγορεύσῃ εὐστοχον ἰδέαν. Μὴ δυνάμενος νὰ ζήσῃ μετ' ἐκείνης, τὴν ὁποῖαν τόσο πολὺ ἡγάπα, ἀλλὰ καὶ μὴ ὑποφέρων νὰ χωρισθῇ ἐντελῶς ἀπ' αὐτῆς, εἶχε σκεφθῇ αὐτός ὁ ἀφελὴς καὶ εἶχεν ἐννοήσῃ ὅτι ἐγκαθιστάμενος ὡς πορθημὸς παρὰ τὸ στόμιον τῆς λίμνης, θὰ ἤνοιγε μὲ τὸ ἀκάτιόν τοῦ νέαν ὁδὸν εἰς τοὺς πολυαριθμοὺς πεζοπόρους, ὅσοι ἐκ τῶν πέριξ χωρίων δι' ἐκτενεστέρας ἔως τότε ὁδοῦ διηυθύνοντο πρὸς τὴν πόλιν, καὶ οὕτω προσποριζόμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν, θὰ παρέμενε διαρκῶς πλησίον τῆς ἀγαπητῆς τοῦ, τὴν ὁποῖαν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ καθ' ἐκάστην καὶ νὰ χαιρετᾷ, διερχόμενος μὲ τὴν περαταριάν τοῦ εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς νήσου ἀπόστασιν.

Καὶ πράγματι τὴν εἶδε καὶ τὴν ἐχαιρέτησεν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐπὶ τριάκοντα ὀκτὼ συνεχῇ ἔτη, πάντοτε πιστὸς πρὸς αὐτήν, πάντοτε ἀφωσιωμένος, χωρὶς ποτε νὰ διακρίνῃ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς μοναχῆς τὰ ἴχνη, ὅσα ἀπετύπωνεν ὁ χρόνος, χωρὶς ποτε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι καὶ ἐκείνη συνεγῆρασκε μετ' αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ματαίως τὴν ἐζήτησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἑσπέρας. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ μοναχὴ δὲν ἐφάνη, καὶ οὔτε τὴν ἀκόλουθον, οὐδὲ τὴν μεθεπομένην. Ἀγωνίων καὶ σχεδὸν παράφορος ἐκ τῆς ἀρρανείας αὐτῆς, ἥτις διέκοπτεν ἀποτόμως τῶν ἐτῶν συνήθειαν, ὁ πορθημὸς μὴ ἀντέχων πλέον καὶ λησμονῶν τὸν ὄρκον, ὃν εἶχε δώσει, ἀπεβιβάσθη ἐπὶ τῆς νήσου παρὰ τὴν μονήν. Ἡ Μαρία, πῇ μᾶλλον ἢ ἀδελφῇ Μαγδαληνῇ, προσβληθεῖσα πρὸ τριῶν ἡμερῶν ὑπὸ ἀποπληξίας, ἔκειτο ἐντὸς τοῦ κελλίου τῆς ἀναίσθητος, ἐπὶ οἰκτρὰς στρωμνῆς,

σπαίρουσα ὑπὸ τὴν πνιγηράν καὶ βρογχώδη δύσπνοιαν τῆς ἀγωνίας, ἐνῶ ἱερεὺς, ἱστάμενος παρ' αὐτῇ καὶ σκεπάζων μὲ τ' ἐπιτραχήλιόν του τὴν κεφαλὴν τῆς, τῇ ἀνεγίνωσκε χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν εἰς ψυχorroαγούντα.

Ὁ πορθμεὺς ἔμεινε χαίνων, ἀκίνητος, κεραυνόπληκτος. Ἐπειτα, διὰ μιᾶς, χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν, ὡς ἐὰν ἔφευγε διωκόμενος κατὰ πόδας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς κλίνης ἐκείνης ἐνεδρεύοντος θανάτου, οὕτινος τὴν παγερὰν χεῖρα ἔβλεπεν αποτυπούμένην εἰς τὴν ἀλλοιωθεῖσαν ὄψιν τῆς μοναχῆς, ὥρμησεν ἔξω τοῦ κελλίου καὶ πηδῶν τεράστια ἄλματα ἀπὸ πέτρας εἰς πέτρην, ἐτρέπη εἰς τρελλὴν φυγὴν πρὸς τὰς ἀνωφερεῖας τοῦ Κανονίου.

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ περαταριὰ ἔμεινε ἔρμαιον τῆς θαλάσσης, ἥτις τὴν ὤθησε πρὸς τὴν λίμνην, οἱ δὲ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην, εἰς ματὴν ἔκραζαν ἐπικνελημένους τὸν πορθμέα. Οὗτος, μόνον τὴν ἐπομένην ἐπανῆλθε, βαρύνους ἥδη καὶ σχεδὸν βλακώδης. Μηχανικῶς, ἐκ συνηθείας ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὰς κόπας του, σύρων αὐτάς ραθύμως, χωρὶς οὐδὲ στιγμὴν νὰ ἐξέλθῃ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὴν λέμβον του, τὴν ὁποίαν οἱ ἐν τῇ λίμνῃ ἁλιεῖς τῷ εἶχον ἐπαναφέρει.

Ἀλλὰ περὶ τὴν ἐσπέραν, πλησιάζας μὲ τὸ ἀκάτιον, ἀπεβίβάσθη καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ νησιδίου. Εἰσήλθε μὲ βῆμα κοπιῶδες εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν, ἔκαμε τὸν σταυρόν του, προσηυχῆθῃ ἐπὶ μακρὴν ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου καὶ ἔπειτα, γονυτίζων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ ναοῦ, ἠσπάσθη τὸ μέρος, ὅπου πρὸ ὀλίγου εἶχον ἐνταφιάσῃ τὴν μοναχήν.

Ὅταν μετὰ πολλὴν ὥραν ἐσηκώθη, εἶδεν ἐκεῖ παράμερα ἱστάμενον τὸν ἱερέα. Σκεφθεὶς πρὸς στιγμὴν, διηυθύνθη πρὸς αὐτόν, τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὸν ὠδήγησε πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου. Ἐκεῖ δέ, ἐκτείνων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς εἰκόνης τοῦ Σωτῆρος, ὥρμησεν αὐτόν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ζῶντος, νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ τὸν θάνατόν του τὴν παραγγελίαν, τὴν ὁποίαν τῷ ἔφινεν.

Ὁ ἱερεὺς ὑπεσχέθη. Καὶ ὅταν μετὰ δύο ἔτη ἀπέθανε βλαξὶ σχεδὸν ὁ γεροπορθμεὺς, ὁ λειτουργὸς τοῦ Ἰψίστου, ἐκτελῶν πιστῶς τὴν ὑπόσχεσίν του, ἔθαψεν αὐτόν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Περάματος εἰς τὴν ἀπέκνυτον ὄχθην, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ πεπαλαιωμένος μαῦρος τοῦ τάφου του σταυρὸς, ἐκτείνων ἐν τῇ μοναζίᾳ τῆς παραλίης τοὺς δύο βραχίονάς του, φαίνεται προσπαθῶν νὰ ἐγγίσῃ μὲ αὐτούς, ὑπερᾶνω τῶν ὑδάτων, τὴν ἀντίπεραν ἐπὶ τῆς μικρᾶς χερσονήσου ἐκκλησίαν, ἥτις περικλείει τὸ μνήμα τῆς μοναχῆς Μαγδαληνῆς.

Β. Γ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ.

ΦΩΣ ΚΑΙ ΖΩΗ

Βοτανικαὶ ὁμιλίαι.

Α'

Φῶς καὶ θεοσκεία.—Ἐπιδρασις τοῦ φωτός ἐπὶ τῶν ζώων.—Τὸ φῶς καὶ τὰ φυτά.—Τὸ ὡρολόγιον τῶν ἀνθέων.—Ὁ ὕπνος τῶν φυτῶν.

Ἄρα ὡς ὁ πέπλος τῆς νυκτὸς περιελισσόμενος ἀρχίσῃ βραδέως νὰ ἀνασύρηται πρὸς τὸν οὐράνιον θόλον καὶ ὁ χεῖμαρρος τοῦ φωτός βαθμηδὸν ἐξογκούμενος νὰ διαχύνηται ἐπὶ τῆς γῆς, αἱ διαγράφουσαι τὰ ὄρη καὶ τὰς κοιλάδας γραμμαὶ διακρίνονται ὡς ἐπὶ πίνακος κατὰ πρῶτον σκοτεινοῦ, μεταβάλλοντος ὀλίγον κατ' ὀλίγον χρωματισμὸν ἀπὸ βαθέως κυανοῦ εἰς ροδόχρουν καὶ κίτρινον. Κατὰ τὴν παραλλαγὴν τῶν χρωμάτων βαθμηδὸν τελειοποιημένη ἐμφανίζεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ποικιλόχρους καὶ μὲ δρόσον λάμπουσα ὁλόκληρος ἡ εἰκὼν τῆς χώρας πρὶν ἢ φανῇ ὁ Φοῖβος ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος. Οὐδὲν τῆς φύσεως φαινόμενον συγκινεῖ βαθύτερον τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲν ἐγείρει ἰσχυρότερον τὰς ψυχικὰς δυνάμεις.

Ποιητικὴ αὖρα περιβάλλει καὶ αὐτὴν τὴν κοινοτάτην τοποθεσίαν, φωτιζομένην κατὰ τὴν αὐγὴν ὑπὸ τῆς ροδοδακτύλου Ἡοῦς. Ὁ ἰδὼν τὴν πρωτὴν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ἑλβετικοῦ Ριγίου, τὰς κρυσταλλώδεις ἄκρας τῶν ὑψηλῶν Ἀλπεων ὡς ἀναφλεγόμενας ὑπὸ τοῦ πρωϊνοῦ φωτός, ἢ ἐκ τῶν κήπων τοῦ Σορρέντου ἐκεῖθεν τοῦ ὠραίου κόλπου τῆς Νεαπόλεως τὴν ὑπὸ τοῦ Βεζουβίου ἐκπεμπομένην στήλην καπνοῦ, λαμβάνουσαν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ρόδινον χροῶμα, ἢ ὁ ἰδὼν τὸν ἥλιον ἀναδύοντα ἐκ τῶν ὑδάτων τοῦ ὠκεανοῦ, ὦ! αὐτὸς οὐδέποτε ἔλῃ λησμονήσῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ θαύματος τούτου. Ἀνέκαθεν ἔχῃ μόνον ἐξοχοὶ ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι ποιηταὶ ἀπεπειράθησαν νὰ παραστήσωσι τοιαύτας ἐντυπώσεις, ἀλλὰ καὶ διάσημοι ζωγράφοι ἐδοκίμασαν διὰ τοῦ χρωστήρος ἐπιτυχῶς νὰ ἀπεικονίσωσι τὴν πάλιν μεταξὺ φωτός καὶ νυκτὸς καὶ τὴν ροδοδακτύλον Ἡῶ ἐξ ἀνατολῶν προβαίνουσαν.

Κατ' ἄλλον τρόπον ἢ ἐν τῇ φαντασίᾳ τῶν καλλιτεχνῶν διεμορφώθησαν αἱ ἐντυπώσεις τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου εἰς τὸ πνεῦμα τῶν παναρχαίων λαῶν. Οἱ λαοὶ οὗτοι τῆς Ἀσίας ἐν τῇ κοινῇ αὐτῶν πατρίδι· πρῶτοι ἐτόλμησαν νὰ θίξωσι ζητήματα ἀναγκάσιμα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπότητος, κληροδοτήσαντες τὰς θρησκευτικὰς καὶ φιλοσοφικὰς αὐτῶν θεωρίας εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν, αἵτινες τὴν σήμερον ἐπικρατοῦσι καθ' ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα τῆς γῆς μέρη. Μετὰ τὸν βαθὺν ὡς τὸν θάνατον ὕπνον τῆς νυκτὸς, τὸ φῶς ἐπανερχόμενον καὶ ἐγείρον νέαν ζωὴν εἰς τὸν κόσμον, παρίστατο ὡς ἀγνή καὶ δεσπόζουσα θεότης, διαχέουσα ζωὴν καὶ εὐδαιμονίαν ἐπὶ τῆς γῆς. Παρὰ